

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 355/2020-30

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 27. augusta 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho, zo sudkyne Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Petra Molnára predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátkou JUDr. Emíliou Korčekovou, Malacká cesta 2B, Pezinok, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 66/2011, základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 a 3 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 7 Co 442/2016 z 25. októbra 2017 a základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 a 3 Listiny základných práv a slobôd a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7 Cdo 10/2019 z 11. decembra 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Sťažnostná argumentácia a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. apríla 2020 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 66/2011 (ďalej aj „namietané konanie“), základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 3 ústavy a čl. 36 ods. 1 a 3 listiny, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 7 Co 442/2016 z 25. októbra 2017 (ďalej len „namietaný rozsudok“) a základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 3 ústavy a čl. 36 ods. 1 a 3 listiny, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, práva na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 dohovoru, ako aj čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 7 Cdo 10/2019 z 11. decembra 2019 (ďalej len „namietané uznesenie“).

Ústavná sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu 17. apríla 2020.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol na strane navrhovateľa účastníkom namietaného konania vedeného pred okresným súdom na základe návrhu podaného 4. mája 2011, ktorým sa sťažovateľ domáhal náhrady škody vo forme nemajetkovej ujmy proti žalovanej Slovenskej republike, ktorá mala vzniknúť v dôsledku

nesprávneho úradného postupu súdneho exekútora v exekučnom konaní a nesprávneho postupu sudkýň okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 32 Exre 16/2005. V súvislosti s namietaným konaním rozhodol ústavný súd nálezom sp. zn. II. ÚS 390/2017 zo 6. októbra 2017 o porušení sťažovateľovho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru okresným súdom. O sťažovateľovom návrhu rozhodol okresný súd rozsudkom z 18. apríla 2016 (ďalej aj „rozsudok okresného súdu“), ktorým návrh sťažovateľa zamietol a žalovanej strane nepriznal náhradu trov konania. Odvolaniu sťažovateľa podanému proti rozsudku okresného súdu nebolo vyhovené a krajský súd namietaným rozsudkom napadnuté rozhodnutie okresného súdu ako vecne správne potvrdil, pričom žalovanej strane priznal náhradu trov odvolacieho konania. Dovolanie sťažovateľa podané proti namietanému rozsudku krajského súdu bolo odmietnuté podľa § 447 písm. c) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“) namietaným uznesením najvyššieho súdu.

3. V ústavnej sťažnosti sťažovateľ formuluje porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v namietanom konaní. Podľa sťažovateľa krajský súd namietaným rozsudkom priznal žalovanej strane nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania s tým, že o sume náhrady trov odvolacieho konania rozhodne okresný súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí. Namietaný rozsudok bol sťažovateľovi doručený 28. decembra 2017, keď nadobudol právoplatnosť. Okresný súd však ku dňu podania ústavnej sťažnosti o sume trov odvolacieho konania nerozhodol, a teda namietané konanie nie je ako celok právoplatne skončené, a tým trvá aj stav právnej neistoty sťažovateľa. Sťažovateľ, odkazujúc na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), zastáva názor, že v namietanom konaní opätovne aj po náleze ústavného súdu zo 6. októbra 2017 došlo k porušeniu jeho práv na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a prejednanie záležitosti v primeranej lehote, keďže okresný súd „za viac ako 2 a ½ roka o trovách odvolacieho konania“ nerozhodol.

4. V súvislosti s namietaným porušením označených práv krajským súdom a najvyšším súdom sťažovateľ v ústavnej sťažnosti argumentuje takmer identicky ako v podanom dovolaní, keď namieta, že mu prvoinštančný súd, ako aj odvolací súd nesprávnym procesným postupom znemožnili, aby v namietanom konaní plnohodnotne uskutočňoval a realizoval jeho procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces, keďže s ním nebolo riadne konané. Podľa sťažovateľa krajský súd nesprávne posúdil jeho odvolanie, keď o ňom rozhodoval podľa Civilného sporového poriadku účinného od 1. júla 2016, pričom odvolanie podal žalobca 30. júna 2016. Namietal, že krajský súd sa dôsledne nevysporiadal s diskriminačným konaním okresného súdu majúcim za následok porušenie práva rovnosti a porušenie jeho práva na spravodlivé súdne konanie v dôsledku zanedbania všeobecnej poučovacej povinnosti podľa § 160 ods. 1 a 2 CSP. Sťažovateľ zároveň namieta, že odvolací súd sa dôsledne nevysporiadal s tým, že v spise nie je riadne a spoľahlivo osvedčené odňatie veci pôvodnej zákonnej sudkyňi a pridelenie veci novej zákonnej sudkyňi, pričom poukazuje na dodatok k rozvrhu práce z 30. októbra 2013, ktorý nie je podpísaný predsedníčkou súdu prvej inštancie, a preto sa podľa neho naň hľadí ako na ničotný, právne neúčinný.

Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti predostiera aj námietku, že mu postupom krajského súdu v odvolacom konaní bola odňatá možnosť konať v dôsledku nerešpektovania zákonného ustanovenia § 219 ods. 3 CSP, keďže podľa jeho vyjadrenia napriek tomu, že v konaní pred okresným súdom používal na účely komunikácie s konajúcim súdom svoju emailovú adresu a súčasne okresný súd požiadal, aby mu písomnosti doručoval na jeho elektronickú adresu, ktorú uviedol aj na podanom odvolaní, krajský súd ho o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku v jeho právnej veci elektronickými prostriedkami neupovedomil.

Sťažovateľ taktiež dodáva, že odôvodnenie namietaného rozsudku krajského súdu považuje za zmätočné, keďže odvolací súd podľa neho neprípustne obhajuje pochybenia súdu prvej inštancie v súvislosti s pojednávaním uskutočneným 18. apríla 2016, keďže súd prvej inštancie sťažovateľovi súčasne s predvolaním na toto pojednávanie nedoručil na vyplnenie formulár tlačiva pre ošetrojúceho lekára, hoci bol povinný tak urobiť.

K porušeniu označených práv najvyšším súdom sťažovateľ argumentuje, že všetky uvedené procesné pochybenia namietal aj v rámci podaného dovolania, kde ich subsumoval

pod dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP, najvyšší súd ako súd dovolací sa však s nimi riadne a ústavne konformne nevysporiadal.

5. Na základe všetkých uvedených skutočností sťažovateľ žiada, aby ústavný súd v jeho veci rozhodol nálezom, ktorým by vyslovil porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v namietanom konaní, porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 3 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 a 3 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a porušenie čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy namietaným rozsudkom krajského súdu, porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 3 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 a 3 listiny a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru a porušenie čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy namietaným uznesením najvyššieho súdu, označené rozhodnutia krajského súdu a najvyššieho súdu zrušil a vrátil vec sťažovateľa krajskému súdu a najvyššiemu súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie a priznal tiež sťažovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia, ako aj primerané finančné zadost'učinenie v celkovej sume 20 000 €.

II.

Relevantná právna úprava

6. Podľa čl. 124 ústavy je ústavný súd nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je zákon

č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

9. Ústavný súd podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

10. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

11. Podľa § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde je návrh na začatie konania neprípustný, ak sa týka veci, o ktorej už ústavný súd rozhodol, okrem prípadov, v ktorých sa rozhodovalo o podmienkach konania, ak v ďalšom návrhu už podmienky konania boli splnené.

12. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno

považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 110/02, II. ÚS 101/03, III. ÚS 155/09, II. ÚS 66/2011, IV. ÚS 473/2012, III. ÚS 288/2016, II. 59/2019).

13. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Podľa čl. 38 ods. 2 listiny každý má právo, aby jeho vec bola prerokovaná verejne, bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť iba v prípadoch ustanovených zákonom.

14. Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach a záväzkoch.

15. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 46 ods. 3 ústavy každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

16. Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

Podľa čl. 36 ods. 3 listiny každý má právo na náhradu škody, ktorú mu spôsobilo nezákonné rozhodnutie súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávny úradný postup.

17. Podľa čl. 13 dohovoru každý, koho práva a slobody priznané týmto dohovorom boli porušené, musí mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom, aj keď sa porušenia dopustili osoby pri plnení úradných povinností.

18. Podľa čl. 1 ods. 1 ústavy je Slovenská republika zvrchovaný, demokratický a právny štát. Neviaže sa na nijakú ideológiu ani náboženstvo.

Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy môžu štátne orgány konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

III.

Ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu a samotné posúdenie vecí ústavným súdom

19. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v namietanom konaní, ktoré bolo podľa jeho názoru poznačené zbytočnými prietahmi. Taktiež namieta porušenie svojich označených základných práv zaručených ústavou a listinou a práv zaručených dohovorom namietaným rozsudkom krajského súdu a namietaným uznesením najvyššieho súdu, ako aj postupom okresného súdu v namietanom konaní. V rámci predostretej argumentácie prezentuje výhrady proti procesnému postupu okresného súdu pri prejednávaní jeho právnej veci a tiež proti procesnému postupu krajského súdu v odvolacom konaní, keď podľa mienky sťažovateľa je procesný postup konajúcich súdov poznačený vadami majúcimi intenzitu porušenia v ústavnej sťažnosti označených práv, ktoré neboli najvyšším súdom ako súdom dovolacím korigované. Sťažovateľ tiež formuluje námietku arbitrárnosti skutkových a právnych záverov meritórneho rozhodnutia vydaného v jeho právnej veci, kde prijaté závery považuje za nedostatočne odôvodnené.

III.1 K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru namietaným konaním okresného súdu

20. Vychádzajúc z petitu ústavnej sťažnosti, ktorým je ústavný súd viazaný, sťažovateľ namieta postup okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 66/2011

v podstate od začatia konania, pričom v odôvodnení ústavnej sťažnosti predostiera predovšetkým problém spojený s priet'ahmi v súvislosti s rozhodovaním okresného súdu o sume trov odvolacieho konania.

21. Keďže ústavný súd už rozhodol o predchádzajúcej ústavnej sťažnosti sťažovateľa vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov v namietanom konaní okresného súdu, je táto ústavná sťažnosť v časti, ktorá sa týka obdobia posudzovaného v náleze, teda od začatia konania do právoplatnosti nálezu ústavného súdu č. k. II. ÚS 390/2017-30 zo 6. októbra 2017, neprípustná. Ústavný súd ju preto v uvedenej časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

22. Vzhľadom na uvedené skutočnosti je predmetom tejto časti ústavnej sťažnosti, od ktorej sťažovateľ odvíja porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, posúdenie obdobia po právoplatnosti nálezu ústavného súdu č. k. II. ÚS 390/2017-30 zo 6. októbra 2017, ktorý nadobudol právoplatnosť 10. novembra 2017. Ako už bolo uvedené, hlavnou námietkou sťažovateľa je, že okresný súd v namietanom konaní nerozhodol o sume trov odvolacieho konania, čím spôsobil zbytočné priet'ahy v namietanom konaní a pretrvávanie stavu právnej neistoty sťažovateľa.

23. Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny si ústavný súd osvojil judikatúru ESĽP k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť a ich namietané porušenie možno preskúmavať spoločne (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 90/2010, I. ÚS 190/2019, II. ÚS 27/2020).

24. Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti konštantne vychádza z názoru, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu

právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu (I. ÚS 76/03, III. ÚS 154/06, II. ÚS 438/2017). Ochrana základnému právu na konanie bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako i právu na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sa v konaní pred ústavným súdom poskytuje len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany k porušeniu označených práv ešte mohlo dochádzať alebo porušenie v tom čase ešte mohlo trvať (napr. IV. ÚS 102/05, IV. ÚS 637/2013, II. ÚS 518/2014, II. ÚS 176/2019). Ak v čase, keď ústavná sťažnosť bola ústavnému súdu doručená, už nedochádzalo k porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú, pretože konanie o takej ústavnej sťažnosti pred ústavným súdom už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov (napr. II. ÚS 55/02, IV. ÚS 223/2010, IV. ÚS 149/2018, II. ÚS 464/2018). Tento právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou ESĽP (Obluk proti Slovenskej republike, rozsudok z ESĽP z 20. 6. 2006, č. 69484/01, body 62 a 63).

25. Ústavný súd pri sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy odmieta sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú, ak celková doba konania pred súdom, ako aj postup zákonného sudcu nesignalizujú reálnu možnosť zbytočných prieťahov, a tým ani porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 109/03, I. ÚS 103/2016), resp. ak argumenty v sťažnosti nepreukázali v čase podania sťažnosti takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie (II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (m. m. IV. ÚS 62/08, IV. ÚS 362/09, I. ÚS 188/2019, II. ÚS 238/2020).

26. V danej veci považuje ústavný súd za preukázané, že v namietanom konaní rozhodol okresný súd rozsudkom z 18. apríla 2016, ktorý v spojení s namietaným rozsudkom krajského súdu nadobudol právoplatnosť 28. decembra 2017. Dovolanie podané

sťažovateľom proti namietanému rozsudku krajského súdu bolo najvyšším súdom odmietnuté napadnutým uznesením z 11. decembra 2019, ktoré nadobudlo právoplatnosť 18. februára 2020, teda ešte pred podaním ústavnej sťažnosti. Ústavný súd pri posudzovaní postupu okresného súdu zohľadnil skutočnosť, že namietané konanie na súde prvej inštancie vo veci sťažovateľa bolo v čase doručenia ústavnej sťažnosti ústavnému súdu (21. apríla 2020, pozn.) právoplatne skončené. Čo sa týka sumy trov odvolacieho konania, ktorej nárok bol priznaný žalovanej strane, ktorou bola Slovenská republika, teda štát, okresný súd o nej rozhodol uznesením z 21. mája 2020, pričom celková suma trov bola určená vo výške 0 €.

27. Ústavný súd konštatuje, že postup okresného súdu v namietanom konaní po nadobudnutí právoplatnosti nálezu ústavného súdu v posudzovanom konaní ani s ohľadom na celkovú dĺžku namietaného konania v spojení aj s rozhodnutím o sume trov konania (ktorých celková suma vzhľadom na sťažovateľovu vedomosť o tom, že žalovaný nie je v konaní zastúpený advokátom, ale povereným zamestnancom a je oslobodený od súdnych poplatkov, bola vopred potenciálne známa) sa nevyznačuje priet'ahmi takej intenzity, ktoré by zakladali možnosť porušenia označených práv sťažovateľa.

28. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti namietaného porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v namietanom konaní v období po nadobudnutí právoplatnosti nálezu ústavného súdu č. k. II. ÚS 390/2017-30 zo 6. októbra 2017 odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

III.2 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 3 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 a 3 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a porušeniu čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy namietaným rozsudkom krajského súdu

29. Riadiac sa zásadou materiálnej ochrany ústavnosti, judikatúra ústavného súdu reflektujúca na rozhodovaciu činnosť EŠLP (rozsudok vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika z 12. 11. 2002, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54) v prípade procesného rozhodnutia dovolacieho súdu o odmietnutí dovolania pre jeho neprípustnosť

zároveň garantuje zachovanie lehoty na podanie sťažnosti ústavnému súdu aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu druhostupňového súdu (podobne III. ÚS 114/2010, II. ÚS 152/2020). Táto zásada našla uplatnenie aj v § 124 *in fine* zákona o ústavnom súde. V zmysle uvedeného bolo preto predmetom prieskumu ústavného súdu nielen dovolacie rozhodnutie najvyššieho súdu, ale aj odvolacie rozhodnutie krajského súdu napadnuté dovolaním sťažovateľa, ktoré bolo dovolacím súdom posúdené ako nepripustné.

30. Z ústavnej sťažnosti a priloženej dokumentácie vyplýva, že najvyšší súd sa v napadnutom dovolacom konaní nezaoberal vecnou správnosťou namietaného rozsudku krajského súdu. Ústavný súd na základe uvedeného postup krajského súdu v napadnutom konaní, ktorý predchádzal vydaniu namietaného rozsudku krajského súdu z 25. októbra 2017, preskúmal z hľadiska možného porušenia sťažovateľom označených práv, sústreďujúc sa pritom na posúdenie, či ho možno považovať z ústavného hľadiska za akceptovateľný.

31. Pokiaľ ide o základné práva a slobody, ústava rozdeľuje ochranu ústavnosti medzi všeobecné súdy a ústavný súd. Systém tejto ochrany je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany základným právam a slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd (čl. 144 ods. 1 a 2 a čl. 152 ods. 4 ústavy; napr. I. ÚS 13/00, I. ÚS 49/01). Ústavný súd preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01, z novších napr. II. ÚS 206/2015, I. ÚS 41/2019).

32. Ústavný súd môže preskúmať také rozhodnutie všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/01, II. ÚS 67/04, III. ÚS 581/2015).

33. Pri posúdení namietaného rozsudku krajského súdu (v spojení s odôvodnením rozsudku okresného súdu) nebolo úlohou ústavného súdu preskúmať správnosť skutkových a právnych záverov, o ktoré krajský súd oprel svoje rozhodnutie, resp. odpovedať na otázku, či malo byť odvolaniu sťažovateľa vyhovené. Úloha ústavného súdu sa v danom prípade obmedzila na posúdenie otázky, či sa krajský súd s právne relevantnou argumentáciou sťažovateľa vysporiadal adekvátne a preskúmateľne a či má konajúcim súdom zvolená interpretácia aplikovaných právnych noriem ústavnoprávne akceptovateľný charakter.

34. Opierajúc sa o východiská prezentované v bodoch 31 až 33 odôvodnenia tohto uznesenia, ústavný súd posudzoval aj ústavnú sťažnosť sťažovateľa, pričom sa oboznámil s obsahom odôvodnenia namietaného rozsudku krajského súdu, ktoré bolo podkladom pre právny záver o nevyhovení odvolaniu sťažovateľa, tiež s odôvodnením prvoinštančného rozsudku okresného súdu, s obsahom namietaného uznesenia najvyššieho súdu, ako aj s relevantnou právnou úpravou, ktorá bola v právnej veci sťažovateľa aplikovaná.

35. Z obsahu odôvodnení rozsudku okresného súdu a namietaného rozsudku krajského súdu, ktoré je potrebné vnímať ako jeden organický celok, vyplýva, že sa so sťažovateľom uplatneným nárokom na náhradu škody vysporiadali tým, že konštatovali nesplnenie všetkých podmienok vyžadovaných zákonom č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov pre vznik objektívnej zodpovednosti žalovanej strany, teda štátu. Bola síce čiastočne splnená prvá podmienka – nesprávny úradný postup súdneho exekútora

a vznik škody vo forme nemajetkovej ujmy, avšak nebola preukázaná príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a nemajetkovou ujmovou.

36. Vychádzajúc z obsahu odôvodnenia namietaného rozsudku krajského súdu (v spojení s odôvodnením prvoinštančného rozsudku) bez toho, aby bolo potrebné dôvody rozhodnutia všeobecných súdov ďalej analyzovať, keďže sú podľa názoru ústavného súdu dostatočne výpovedné, čo sa týka zodpovedania otázky, či sťažovateľ preukázal splnenie všetkých predpokladov na založenie zodpovednosti za škodu, ústavný súd konštatuje ústavnú konformnosť odôvodnenia namietaného rozsudku krajského súdu. Krajský súd (v spojení s odôvodnením rozsudku okresného súdu) sa náležite vysporiadal s argumentáciou sťažovateľa (prezentovanou v uplatnenom návrhu a podanom odvolaní) a riadne vysvetlil dôvody na potvrdenie vecnej správnosti rozsudku prvej inštancie. Odpoveď krajského súdu v spojení s odôvodnením rozsudku okresného súdu hodnotí ústavný súd ako vyčerpávajúcu, bez zjavných logických protirečení, plne zodpovedajúcu kritériám stanoveným pre kvalitné odôvodnenie rozhodnutí všeobecných súdov judikatúrou ústavného súdu. Z obsahu namietaného rozsudku krajského súdu možno vyvodit', že krajský súd sa námietkami sťažovateľa zaoberal v rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že sťažovateľ v tomto konaní dostal odpoveď na všetky podstatné okolnosti prípadu. Z ústavnoprávneho hľadiska preto niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery citovaného rozhodnutia krajského súdu, ktoré sú v nevyhnutnej miere v potrebnom rozsahu odôvodnené a majú oporu vo vykonanom dokazovaní.

37. Závery obsiahnuté v namietanom rozsudku krajského súdu nemožno kvalifikovať ako arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné vo vzťahu k sťažovateľom označeným právam podľa čl. 46 ods. 1 a 3 ústavy, čl. 36 ods. 1 a 3 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi namietaným porušením označených práv a rozhodnutím krajského súdu.

38. K námietke sťažovateľa o porušení čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy namietaným rozsudkom krajského súdu ústavný súd pre úplnosť uvádza, že v týchto článkoch sú

upravené základné garancie, resp. princípy fungovania štátu, majú teda charakter všeobecného ústavného princípu a primárne neformulujú základné práva ani slobody fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktoré sú upravené v druhej hlave ústavy. Vzhľadom na to, že sťažovateľ dáva ich porušenie do priamej súvislosti s čl. 46 ods. 1 a 3 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 36 ods. 1 a 3 listiny, pričom ústavný súd nezistil porušenie označených práv, je ústavná sťažnosť aj v tejto časti zjavne neopodstatnená.

III.3 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 3 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 a 3 listiny a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru a porušeniu čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy namietaným uznesením najvyššieho súdu

39. Najvyšší súd namietaným uznesením z 11. decembra 2019 dovolanie proti namietanému rozsudku krajského súdu odmietol ako neprípustné v súlade s § 447 písm. c) CSP po zistení, že v sťažovateľovej veci nedošlo k porušeniu práva na spravodlivý proces ani k nesprávnemu procesnému postupu znemožňujúcemu sťažovateľovi, aby mohol uskutočňovať jemu patriace procesné oprávnenia.

40. V súvislosti s argumentáciou sťažovateľa, ktorou spochybňuje správnosť záveru najvyššieho súdu o (ne)prípustnosti dovolania, ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru, v súlade s ktorou otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí (v zásade) do výlučnej právomoci najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu. Otázka posúdenia prípustnosti dovolania je v zásade otázkou zákonnosti a jej riešenie samo osebe nemôže viesť k záveru o porušení označených práv sťažovateľa (napr. II. ÚS 324/2010, II. ÚS 471/2017).

41. Pravidlá týkajúce sa prípustnosti dovolania majú za cieľ zaistiť riadny výkon spravodlivosti a zvlášť rešpektovať princíp právnej istoty, ktorá bola nastolená právoplatným rozhodnutím. Dotknuté osoby musia počítať s tým, že tieto pravidlá budú aplikované. Jednako tieto pravidlá alebo ich používanie nemôžu týmto osobám zabrániť, aby využili existujúci opravný prostriedok (napr. I. ÚS 4/00; vec Pérez De Rada Cavanilles c. Španielsko, rozsudok ESĽP z 28. 10. 1998). Otázku posúdenia prípustnosti dovolania

rieši zákon. Posúdenie splnenia zákonných predpokladov (podmienok) prípustnosti dovolania s negatívnym výsledkom nemôže viesť k záveru o porušení označených práv sťažovateľa v prípade, ak bolo toto posúdenie vykonané v súlade so zákonom (m. m. IV. ÚS 35/02). Postup súdu v súlade so zákonom nemôže byť dôvodom na vyslovenie porušenia označeného práva sťažovateľa (m. m. III. ÚS 804/2016, II. ÚS 465/2017, I. ÚS 156/2018, II. ÚS 153/2019).

42. Z napadnutého uznesenia najvyššieho súdu v prvom rade vyplýva, že najvyšší súd sa neodmietol zaoberať mimoriadnym opravným prostriedkom sťažovateľa, ale ako dovolací súd jeho dovolanie riadne preskúmal so zreteľom na uplatnený dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP, pričom dospel k záveru, že dovolanie z týchto dôvodov nie je procesne prípustné. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu preto (na rozdiel od názoru sťažovateľa) nemožno považovať za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, resp. za také, ktoré by popieralo zmysel práva na spravodlivý súdny proces. Podľa názoru ústavného súdu najvyšší súd v napadnutom uznesení zrozumiteľne a presvedčivo vysvetlil právne závery, ku ktorým dospel, a tie sú z ústavnoprávneho hľadiska udržateľné.

43. K námietke sťažovateľa, že krajský súd posudzoval jeho odvolanie krajne formalisticky, keď o ňom rozhodoval podľa Civilného sporového poriadku účinného od 1. júla 2016, pričom odvolanie podal sťažovateľ 30. júna 2016, poukazuje ústavný súd na časť odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, kde dovolací súd uviedol, že odvolací súd rozhodoval *„podľa CSP správne v zmysle prechodných ustanovení § 470 ods. 2 CSP, čo odvolací súd aj uviedol do odôvodnenia. Odvolací súd poukázal na skutočnosť, že v prejednávanej veci súd prvej inštancie postupoval v konaní a pri rozhodovaní s použitím ustanovení Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom do 30. júna 2016. O odvolaní žalobcu však odvolací súd rozhodoval po nadobudnutí účinnosti zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku. Týmto postupom odvolacieho súdu nedošlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý súdny proces.“*

44. K námietke sťažovateľa o nesplnení všeobecnej poučovacej povinnosti krajského súdu podľa § 160 ods. 1 a 2 CSP ústavný súd poukazuje na bod 19 odôvodnenia napadnutého uznesenia, kde najvyšší súd uviedol, že v *„danom prípade konanie pred súdom*

prvej inštancie prebiehalo podľa právnej úpravy O. s. p. účinnej do 30. júna 2016 (žaloba podaná na súd 4. mája 2011, rozsudok súdu prvej inštancie z 18. apríla 2016...) a odvolací súd rozhodol (rozsudkom z 25. októbra 2017 sp. zn. 7 Co 442/2016) za účinnosti novej právnej úpravy CSP účinnej od 1. júla 2016. Vzhľadom na vyššie uvedené najvyšší súd konštatuje, že uvádzaná námietka žalobcu o nesplnení poučovacej povinnosti odvolacieho súdu nekorešponduje obsahu spisu, keď zo spisu (viď č. l. 33, 56, 57, 98 spisu) naopak vyplýva náležité poučenie pre účastníka (stranu sporu) v zmysle § 30 O. s. p. účinného do 30. júna 2016.“.

Podľa § 160 ods. 3 CSP všeobecný súd manudukčnú povinnosť nemá, ak je strana fyzickou osobou, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. V takomto prípade z dôvodu splnenia kvalifikačného predpokladu o vedomosti znalosti procesných práv a povinností je právo na princíp rovnosti zbraní zachované. Z predchádzajúcich konaní pred ústavným súdom vo veciach ústavných sťažností sťažovateľa je ústavnému súdu známe, že sťažovateľ je osobou, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

45. K námietke sťažovateľa, že krajský súd sa dôsledne nevysporiadal s tým, že v spise nie je riadne a spoľahlivo osvedčené odňatie veci pôvodnej zákonnej sudkyne a pridelenie veci novej zákonnej sudkyne, najvyšší súd uviedol, že „*poukazuje na skutočnosť, že žalobca v odvolaní namietal len zaujatosť sudkyne, nie rozvrh práce a jeho formálne náležitosti a tak ide o novú namietanú skutočnosť. Odvolací súd sa naopak s odvolacími námietkami žalobcu týkajúcimi sa vznesenej námietky zaujatosti dostatočne vysporiadal. Najvyšší súd dodáva, že rozvrh práce (spolu s jeho dodatkami) zverejňovaný na internetovej stránke súdu (vo forme, v ktorej bol aj založený do spisu), sa nezverejňuje podpísaný.“.*

46. K námietke zmätočného odôvodnenia namietaného rozsudku odvolacieho súdu v súvislosti s pojednávaním 18. apríla 2016, keďže súd prvej inštancie žalobcovi súčasne s predvolaním na toto pojednávanie nedoručil formulár tlačiva pre ošetrojúceho lekára na vyplnenie, hoci bol povinný tak urobiť, najvyšší súd uviedol: „*odvolací súd sa vyjadril k povinnosti účastníka preukázať svoju nemožnosť účasti na pojednávaní zo zdravotných dôvodov v zmysle § 119 ods. 3 O. s. p. a uviedol, že súd prvej inštancie postupoval správne.*

Navyše súd prvej inštancie poučil žalobcu o náležitostiach žiadosti o odročenie pojednávania v zmysle ustanovenia § 119 O. s. p., pričom uviedol, že za vyjadrenie ošetrojúceho lekára, že zdravotný stav účastníka alebo jeho zástupcu neumožňuje účasť na pojednávaní, sa považuje vyjadrenie, že účastník alebo jeho zástupca nie je schopný bez ohrozenia života alebo závažného zhoršenia zdravotného stavu zúčastniť sa pojednávania (viď č. l. 108 spisu). Najvyšší súd dodáva, že súd nemá povinnosť doručovať formulár tlačiva pre ošetrojúceho lekára.“

Vzhľadom na uvedené sa ústavnému súdu javí argumentácia sťažovateľa o procesnom pochybení všeobecných súdov, ktoré malo mať intenzitu porušenia jeho označených práv podľa ústavy, listiny a dohovoru, ako celkom zjavne neopodstatnená.

47. Vo vzťahu k formulovanej námietke sťažovateľa o odňatí možnosti konať, ktorú sťažovateľ opiera o tvrdenie nerešpektovania zákonných ustanovení § 219 ods. 3 CSP, pretože krajský súd ho neupovedomil o verejnom vyhlásení rozsudku zaslaním upovedomenia elektronicky na jeho mailovú adresu, hoci o to požiadal, ústavný súd poukazuje na body 19 a 20 odôvodnenia napadnutého uznesenia, kde najvyšší súd v podstatnom uviedol: „*Obsah spisu však nedáva žiaden podklad o pochybení odvolacieho súdu. Z obsahu spisu je zrejmé, že odvolací súd postupoval v súlade s § 219 ods. 3 CSP (§ 156 ods. 3 O. s. p.) a oznámil na svojej úradnej tabuli a webovej stránke 19. októbra 2017 (č. l. 179 spisu) miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku (25. októbra 2017 o 9,25 hod. v budove Krajského súdu v Bratislave v pojednávacej miestnosti č. dv. 41). Najvyšší súd tiež poukazuje na skutočnosť, že odvolanie žalobcu (na č. l. 151 a nasl. spisu) z 30. júna 2016 smerujúce proti rozsudku súdu prvej inštancie č. k. 7 C 66/2011-135 síce v záhlaví obsahuje uvedenie emailovej adresy žalobcu, ale bez jeho požiadavky o doručovanie písomností aj elektronickými prostriedkami a upovedomenie o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku podľa § 156 ods. 3 O. s. p. (§219 ods. 3 CSP). Žalobca ale nežiadal o doručovanie písomností ani upovedomenie o verejnom vyhlásení rozsudku, a to ani v odvolaní ani v iných podaniach, čo je nevyhnutnou podmienkou takéhoto doručovania. V spise sa na č. l. 115 nachádza v ospravedlnení žalobcu z účasti na pojednávaní dňa 18. apríla 2016 o 9,00 hod. spolu so žiadosťou o odročenie uvedeného pojednávania, len žiadosť, že v prípade, ak by súd pojednával,*

doručiť elektronicky zápisnicu o pojednávaní a to elektronicky na mail: [REDACTED]. Zápisnica z uvedeného pojednávania mu bola doručená 22. apríla 2016 (č. l. 134 spisu). Na základe uvedeného najvyšší súd môže len konštatovať, že rozsudok odvolacieho súdu bol vyhlásený verejne dňa 25. októbra 2017 bez účasti dovolateľa (§219 ods. 1 CSP vo väzbe na § 378 ods. 1 CSP, č. l. 180 spisu), pričom obsah spisu (vid' č. l. 179 až 181 spisu) nesvedčí o porušení zákonného postupu súdu voči strane sporu vrátane procesného postupu súdu podľa § 219 ods. 3 CSP. resp. § 156 ods. 3 O.s.p. vo väzbe na § 470 ods. 1 a 2 CSP odvolacím súdom. Stranám sporu vrátane žalobcu tak bola odvolacím súdom vytvorená možnosť zúčastniť sa aktu vyhlásenia rozhodnutia a ak toto svoje právo žalobca z vlastnej vôle nevyužil, nemôže sa dovolávať porušenia jeho procesných práv.“

V tomto smere ústavný súd poukazuje aj na svoju rozhodovaciu činnosť (II. ÚS 169/2019, II. ÚS 152/2020, II. ÚS 162/2020), v rámci ktorej sa už v minulosti obdobnou argumentáciou zaoberal. Ústavný súd v tomto smere konštatoval, že pokiaľ strana sporu bola o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku oboznámená zverejnením oznámenia na oznamovacej/úradnej tabuli konajúceho súdu či jeho internetovej stránke (prípadne písomne), avšak nie aj prostredníctvom elektronických prostriedkov, a to napriek tomu, že strana sporu o to požiadala, ide o zjavne nezákonný postup súdu a dochádza (slovami svojho času platného Občianskeho súdneho poriadku) k odňatiu možnosti účastníka konať pred súdom a naplneniu prípustnosti dovolania z tohto dôvodu. Takýto nezákonný postup súdu (síce zakladajúci prípustnosť dovolania) však nemusí dosahovať intenzitu porušenia ústavných práv tejto strany sporu. Rozhodujúcou skutočnosťou pre posúdenie ústavnosti takéhoto (zjavne nezákonného) postupu súdu pri oboznamovaní sa s miestom a časom verejného vyhlásenia rozsudku teda je, či sa do dispozičnej sféry a vedomia strany sporu dostalo v dostatočnom časovom predstihu (v lehote najmenej piatich dní) riadne upovedomenie o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku. Inak povedané, rozhodujúce je, či strane sporu vôbec bolo oznámené miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku, aj keď nie elektronickými prostriedkami. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd konštatuje, že aj v prípade potvrdenia pravdivosti námietky sťažovateľa (že mu krajský súd informácie o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku nedoručil elektronicky napriek jeho výslovnej žiadosti o túto formu komunikácie) by takáto situácia ešte nemusela znamenať porušenie ústavných práv sťažovateľa, a to vzhľadom na intenzitu

zásahu do ústavných práv sťažovateľa oslabenú tým, že krajský súd oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku sťažovateľovi a verejnosti zverejnením predmetných informácií na úradnej tabuli súdu (túto skutočnosť sťažovateľ nijakým spôsobom nespochybnil). Ústavný súd nad rámec uvedeného poznamenáva, že sťažovateľ napokon ani nepreukázal, že by v zmysle dikcie relevantného zákonného ustanovenia § 219 ods. 3 CSP výslovne krajský súd o doručovanie písomností, resp. o oznámenie miesta a času verejného vyhlásenia rozsudku elektronickými prostriedkami požiadal.

48. Ústavný súd konštatuje, že právny názor najvyššieho súdu o neprípustnosti dovolania je v napadnutom uznesení zdôvodnený vyčerpávajúcim spôsobom a presvedčivo. V odôvodnení napadnutého uznesenia najvyšší súd dostatočným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré bolo potrebné dovolanie sťažovateľa odmietnuť ako procesne neprípustné, pričom sa ústavne konformným spôsobom vysporiadal so všetkými dovolacími námietkami sťažovateľa. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť ich právny názor svojím vlastným. Postup najvyššieho súdu, ktorý vyústil do vydania napadnutého uznesenia, nemožno podľa názoru ústavného súdu považovať za taký, ktorým by došlo k popretiu podstaty, zmyslu alebo účelu vo veci sťažovateľa použitých procesno-právnych noriem (upravujúcich prípustnosť dovolania v civilných sporoch).

49. Ústavný súd dospel k záveru, že medzi namietaným uznesením najvyššieho súdu a obsahom základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 3 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 a 3 listiny, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich porušení, a preto ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

50. Rovnako ako v prípade namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd nezistil ani porušenie práva na účinný právny prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru. Uplatňovanie práva na účinný prostriedok nápravy vyplývajúceho z čl. 13 dohovoru musí totiž nadväzovať na aspoň obhájitelné tvrdenie (*arguable claim*)

o porušení iného práva chráneného dohovorom (Silver a ostatní proti Spojenému kráľovstvu, rozhodnutie ESĽP z 25. 3. 1983). Článok 13 dohovoru sa tak vzťahuje iba na prípady, v ktorých sa jednotlivcovi podarí preukázať pravdepodobnosť tvrdenia, že sa stal obeťou porušenia práv garantovaných dohovorom (Boyle a Rice proti Spojenému kráľovstvu, rozsudok z 27. 4. 1988, séria A, č. 131, rovnako nálezy ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 24/2010, sp. zn. IV. ÚS 325/2011 a sp. zn. I. ÚS 538/2013).

51. Citovaná judikatúra ESĽP potvrdzuje zrejmú súvislosť práva zaručeného čl. 13 dohovoru s ostatnými právami, ktoré dohovor garantuje. Keďže ústavný súd zistil, že k porušeniu práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru nedošlo, nemohol dospieť ani k záveru, že by najvyšší súd porušil sťažovateľovo právo zaručené čl. 13 dohovoru, a preto aj v tejto časti ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú. Ústavný súd uvádza, že čl. 13 dohovoru má procesný charakter, ktorý zaručuje všeobecné právo na účinný právny prostriedok nápravy pred vnútroštátnym orgánom každému, kto sa dovoľáva základných práv a slobôd uvedených v dohovore. Tento účinný prostriedok nápravy je nezávislý od istoty priaznivého výsledku pre sťažovateľa (podobne III. ÚS 86/05, I. ÚS 538/2013, III. ÚS 167/2017).

52. Pretože ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. augusta 2020

Luboš Szigeti
predseda senátu